

PITÄISIKÖ KIRKOSTA EROTA? 3

Väinö Hotti

(nettikuva)

TIMO LAATO

"Vanhan sanonnan mukaanhan hukkuvan laivan jättävät **ensin rotat**. Miehistö jää kapteenin johdolla viimeiseksi pelastamaan, mitä pelastettavissa on ja - mahdollisesti hukkumaan (ajallisesti) laivan mukana."

Kärsivällisyys vai ulos lähteminen ja erottautuminen?

Laato ilmaisee kuuluvansa niihin, jotka kärsivällisyydessä ja rakkaudessa kantavat kirkkoansa kohti parempaa huomista. Sen enempää Raamattu kuin Lutherkaan ei tue Laaton markkinoimaa "kärsivällisyyttä" Jumalan sanasta luopunutta yhteisöä kohtaan. Laato unohtaa sen perusasian, että olemme kansankirkossa tekemisissä - emme suinkaan minkään kirkon, vaan **maailman kanssa**. Maailma käsittää epäuskossa elävät suruttomat ihmiset, kun taas seurakunta, *ekklesia* (suom."kutsuttu ulos") koostuu tästä maailmasta "uloskutsutuista". Toisaalta hän itsekin varustautuu kirkon parantamisyrityksessään epäonnistumiseen - "katkeraan loppuun".

Mutta mihin Laato perustaa syvässä lankeemuksessa olevan kirkon paremman huomisen odotukset? Raamatun eskatologia osoittaa vääjäämättä, että kirkko lopun aikana menee huonompaan suuntaan: "**kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?**" (Luuk.18:8). **Eikö Laato syyllisty tässä väärän, petollisen ja Raamatun vastaisen toivon virittämiseen?**

Aapeli Saarisalo sanoo Raamatun sanakirjassa: "*Ennustusten mukaan näkyväinen kirkko lopun aikoina kehittyy kohden luopumusta*" (s.546). Kenen asialla Laato luulee olevansa yrittäessään mitätöidä ajassamme voimakkaana esiintyviä luopumuksen ja samalla Jeesuksen toisen tulemuksen merkkejä? Eikö tässä ole viime kädessä kysymys **henkien erottamisen lahjan puutteesta**? Samoin tässä syyllistytään yhteyden rakentamiseen Jumalan sanan kustannuksella.

Luther sanoo Galatalaiskirjeen selityksessä: "*Kirottu olkoon kaikki rakkaus ja sopu, jonka säilyttämiseksi Jumalan sana täytyy vaarantaa*" (s.504).

Kirkkoa uudistamaan

On toisaalta arvostettava Laaton toiveikkuutta kirkon parantamisyrityksessä – ongelmana vain on REALISMIN PUUTE!

"Vastaavasti meidän pitää nyt jatkaa ponnistelujamme kirkon uudistamiseksi. Luopiokirkkoa ei paranneta luopumalla kirkosta."

Lienee totta, mutta totta on myös se, ettei sen suuntaa ole pystytty muuttamaan **sisältäkään** päin. Raamatun eskatologia osoittaa, ettei lopun ajan luopiokirkko ole parannettavissa. Kirkko on sairas, mutta koska se ei tunne eikä näe sairauttaan, se ei myöskään ole parannettavissa. Parantajat tekevät tässä aivan turhaa työtä – hölmöläisten hommaa! Kun kirkon rajat ovat yhteiset maailman kanssa, **kirkon parantaminen on täsmälleen samaa kuin MAAILMAN PARANTAMINEN**.

Mutta onko uskovia kutsuttu maailman parantajiksi? Eikö heidän tehtävänsä ole kutsua ihmisiä tuhoon tuomitusta maailmasta pelastuksen arkkiin? **Mutta mihinkä kutsuu sellainen kirkko, joka on sata prosenttisesti sulautunut ja samaistunut maailmaan? ÄLY HOI, ÄLÄ JÄTÄ!**

(nettikuva)

URHO MUROMA
10.5.1890 – 25.6.1966

(nettikuva)

OSMO TIILILÄ
3.3.1904 - 16.12.1972

Meillä on ollut miehiä, jotka ovat tosissaan yrittäneet muuttaa kirkon linjaa - mutta epäonnistuneet ja - väsyneet (esim. **Tiililä** ja **Muroma**). Pintapuolisesti katsoen saa vaikutuksen, että Laato on intomielinen luterilaisen kirkon uudistaja ja tekee hartiavoimin töitä asian hyväksi. Toisaalta voidaan vahvasti epäillä, ovatko Laato ja kumppanit koskaan tosissaan ja rehellisesti pyrkineet kirkkoa uudistamaan? Jos näin olisi tapahtunut, **he olisivat Tiililän ym. tavoin nähneet tilanteen toivottomuuden - ja tehneet siitä johtopäätökset**.

Tunnustusrintamamiesten kohdalla on vahvistumassa kaavaksi: tänään intomielinen kirkon uudistaja ja parantaja, huomenna yrityksessään turhautunut ja epäonnistunut kirkon jättäjä. Nähdäkseni tämä on jokaisen "rehellisen" kansankirkon uudistajan tie.

Näytön paikka

Jos Laato tovereineen olisi vakavissaan uudistamassa kirkkoa, he myöntäisivät, että uudistuksen **avain on teologisen tiedekunnan uudistuksessa** - siis pappiskoulutuksessa. Ongelman ydin ei ole yhdessä Kylläisessä, vaan teologisessa tiedekunnassa, josta liberaaliteologisena hautomona kuoriutuu jatkuvasti **uusia kylläisiä**. Olisi ryhdyttävä tositoimiin pappiskoulutuksen uudistamiseksi. Tässä on Laatolla ja muilla "uudistajilla" todellinen **näytön paikka**.

Tohtorin näkökulma

Teologian tohtorin näkymien täytyy kansankirkossakin olla toisenlaiset kuin tavallisen seurakuntalaisen. Toisaalta tohtorilta on lupa odottaa suurempaa asian tuntemusta realismia kuin tavalliselta sukankuluttajalta! Laaton myönteinen suhtautuminen nykyiseen kirkkoon on samalla kielteinen kannanotto APOSTOLEIHIN, LUTHERIIN JA MYÖS - TIILILÄÄN JA MUROMAAN.

Tavallinen uudistusmielinen seurakuntalainen vaiennetaan hyvin hienotunteisesti, jumalisesti mutta päättäväisesti esim. sanomalla: sinulle on uskottu (vain) esirukoilijan tehtävä! Raamatun ja tunnustuksen lippua korkealla pitävälle uudistajalle alkaa seurakunnassa "lähtölaskenta" - kohta tervetulojuhlien jälkeen. Toisaalta Concordia-veljien kannanotot ilmaisevat selvästi, että myös Sanaan pitäytyvä teologi joutuu voimakkaan painostuksen kohteeksi.

Historia todistaa epäonnistumisesta

Vuosikymmenet on uskovia jymäytetty kirkon uudistamispuheilla. Valitettavasti uskovat yleensä ovat herkkäuskoisia, joita on varsin helppo jujuttaa. **Vilho Rantanen** ilmaisee asian näin: *"Totta luulen, kristikansa narrattavaks` kai on herkin, jos vain liikkuu hurskain elein, osaa tehdä ristinmerkin"* (Vilho Rantanen, Runot).

Eiköhän kirkon viime aikaisille uudistuksille olisi löydettävissä sopivampikin nimi: mukautuminen tämän maailmanajan mukaan! VIE SIE, MINÄ VIKISEN! Vaikka näitä "uudistuksia" suurennuslasilla tarkkaa, niistä tuskin on löydettävissä tunnustusrintamalaisten - sen enempää kuin muidenkaan uskovien puumerkkiä. - Ja olisihan se häpeällistä, jos niistä uskovien sormenjäljet löytyisivät!

Kirkon jättäminen parantamisyriityksen jälkeen

Toisaalta meidän tulee muistaa, ettei kukaan saa puhua kirkosta eroamisesta ennen kuin on "yrittänyt parantaa Baabelia". Toinen mahdollisuus on ottaa oppia edellisistä

uudistajista: MUROMA, TIILILÄ. Tärkeää on olla ”realisti”. Uskovan tulee pysyä totuudessa! Epäonnistuneiden yritysten jälkeen uskova voi mielestäni jättää kirkon hyvällä omallatunnolla profeetalliset sanat huulillaan :

"Me olemme koettaneet parantaa Baabelia, mutta ei hän ole parantunut. Jättäkää hänet ja menkäämme pois" (Jer.51:9).

Suurena ongelmana tähän asti luterilaisella kristityllä on ollut uuden, selkeästi luterilaisen vaihtoehdon puuttuminen. Luottamus luterilaiseen oppiin ja Lutheriin on valitettavasti hiipumaan päin. Erittäin selvästi tämä näkyy ANTINOMISMIN lisääntymisenä. Vanhanaikaisen parannussaarnan tilalle on työntynyt vapaiden suuntien myötävaikutuksella POSITIIVINEN EVANKELLIUMI.

Uskonpuhdistuksen perinnön vaaliminen

Laaton mukaan uskovien tulee vaalia uskonpuhdistuksen jaloa perintöä:

"Jos katolilaisten ja luterilaisten yhteinen julistus vanhurskauttamisesta hyväksytään kirkolliskokouksessa, me tulemme Jumalan apuun turvaten julkisesti tunnustautumaan uskonpuhdistuksen perinnön aidoiksi vaalijoiksi omassa kirkossamme."

Tässä Laato taitaa unohtaa, että **Rooma-sopimukseen osallistuminen ja Lutherin perinnön vaaliminen ovat ehdottomasti toisensa poissulkevia.** Laaton teksti voitaisiin kai suomentaa: **vaikka astuisimmekin Rooma-junaa kiellämme ehdottomasti olevamme matkalla Roomaan!** Kyllä luterilaisen kristikansan unen täytyy olla syvän ja sikeän, **kun kuorsaus kuuluu vielä Roomaa lähestyttäessäkin!** Kun Laato ja ilmeisesti useimmat herätysliikkeet kansankirkon myötä ja sen elimellisenä osana ovat vähin vastalausein siirtymässä Rooma-junaan, **Valoa ristiltä-lehti** tahtoo toukokuuta lähestyttäessä kysellä ja kartoittaa tilannetta: löytyisikö Suomen maasta vielä **sen sortin luterilaisia, jotka edelleen tahtovat elää erossa paavista ja hänen kirkostaan?** Olisiko mahdollista, että kaikki ne, jotka jatkossakin hylkäävät paavin holhousvallan ja joiden luterilaisuuteen ei millään sovi paavin ystävyys, **muodostaisivat uuden luterilaisen yhteisön?**

Vanhat jumalanpalvelukset

Kirkon uudistamiseksi Timolla on varsin vähän konkreettista tarjolla. Eipä taida olla paljon muuta kuin "vanhan käsikirjan mukaiset jumalanpalvelukset"! Tuskin tällaisella "museovanhauskoisuudella" on merkittävää uudistusvoimaa. Jumalanpalvelusmuodot kuuluvat Tunnustuskirjojen mukaan ehdonvallan (adiafora) asioihin.

Kyllähän jumalanpalvelusuudistus on tarpeen, mutta siinä pitäisi pyyhkiä pois jaloistaan paavin saastaisen kirkon tomut liturgioineen ja muine prameuksineen. Tulisi palata alkukirkon koruttomaan armolahjapohjaiseen ja yleiseen pappauteen perustuvaan jumalanpalvelukseen

Rukoileminen kirkon puolesta

Laatolla ei ole tarjottavana kovin monia (rauhanomaisia) keinoja kirkon uudistamiseksi. Rukouksen hän sentään mainitsee.

"Samalla me rukoilemme kirkkomme puolesta, mutta emme hylkää sitä."

Jeremiaa kiellettiin rukoilemasta VT:n kirkon puolesta: "**Mutta sinä älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa ja rukousta äläkä niillä minua ahdistaa; sillä en minä sinua kuule**" (Jer.7:16).

Oli menty "liian pitkälle" jumalattomuudessa. Oli käytetty väärin etsikko-aika. Jumalan pitkämielisyydellä on rajansa:

"**Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi, On syntiä, joka on kuolemaksi; siitä minä en sano, että olisi rukoiltava**" (1 Joh.5:16).

Tunnustuskirjojen neuvo

Suhtautumisessa väärään antikristilliseen kirkkoon **Luther** tarjoaa oivan ja raamatullisen esimerkin: **selkeä erottautuminen**. On vaikea ajatella (tosin meiltä tässä faktat puuttuvat), että Luther olisi kovin hartaasti rukoillut paavin ja hänen kirkkonsa puolesta (rukouksen aika oli ohi!). **Sen sijaan hän kirosi paavin jumalattomine jumalanpalveluksineen!**

Tunnustuskirjat sanovat selkeästi, kuinka uskovien tulee suhtautua luopiokirkkoon:

"Heidän on väistyttävä kauas paavista ja hänen kannattajistaan kuin vastakristuksen valtakunnasta ainakin ja ne kirottava" (Tunnustuskirjat, s.553).

Tästä on kaukana Laaton suosittama kompromisseihin perustuva rauhanomainen rinnakkaiselo. Meidän on syytä muistaa ja tiedostaa, että me olemme tänään paavin kirkon kannattajia ja huomenna aivan todennäköisesti (mikäli kirkkomme johtajien pyrkimykset, toiveet - ja rukoukset toteutuvat) **elimellinen osa tätä kirkkoa**.

Väärän kirkon sisäpuolella ei ole pelastusta

Aivan ilmeisesti Timo Laato on ainakin alitajuisesti Rooman kirkon lumoissa ja sidottu sen oppiin "*kirkon ulkopuolella ei ole pelastusta*" (**extra ecclesiam nulla salus est**). Tämä on oikein Kristuksen kirkosta sanottuna, mutta antikristilliseen kirkkoon sitä on sovellettava kääntäen: **sen sisäpuolella ei ole pelastusta!** Väärästä yhteisöstä on luovuttava - **pelastuksen tähden!**

Rotat jättävät laivan

Sitten seuraa Timolta kovin karua tekstiä; porttokirkon jättävät ovat ROTTIA!

"Vanhan sanonnan mukaanhan hukkuvan laivan jättävät **ensin rotat**.
Miehistö jää kapteenin johdolla viimeiseksi pelastamaan, mitä
pelastettavissa on ja - mahdollisesti **hukkumaan** (ajallisesti) **laivan mukana**."

Laato pitää kirkosta lähtöpuheita uskovalle aivan sopimattomina. Halveksien hän haluaa ottaa tällaisiin puhujiin etäisyyttä rotta - vertauksellaan: kirkkolaivasta pois pyrkivät ja lähtijät ovat vastuuttomia, siivottomia ja ymmärrykseltään alkeellisia "rotta". Samalla hän ylentää itsensä ja aatetoverinsa kapteenille kuuliaiseen ja vastuunalaiseen miehistöön. **Kuinka korkealle on noteerattava Babylon kirkon kapteeni – ja muu miehistö?**

Valta kiinnostaa

Kansankirkon pieninkin vakanssi tarjoaa valtaa, joka kiinnostaa yhtä ja toista. "**Pienikin pala valtaa on parempi kuin ei lainkaan valtaa.**" Uudistusvaatimuksia esitetään taktisista syistä määräjain, mutta niissä epäonnistuminen ei merkitse katastrofia; säilyväthän kuitenkin hallituspaikka ja vallan palanen kansankirkossa - ja sehän on se varsinainen asia! On sanottu, että aikamme suurin marttyyri on OMATUNTO. Tähän olisi syytä lisätä tarkentava kommentti: USKOVAN OMATUNTO!

Koska kirkosta tulisi lähteä?

Rotan maalaisjärki sanoo, että oikea ja sopiva lähtöaika on silloin, kun matkustajalle kirkastuu ja hän pääsee varmuuteen siitä, että **laiva on syvyyteen matkalla**. Tämän taivaallisen valon ja ymmärryksen saamisen jälkeen kukin jatkaa matkaansa kohti turmiota "omalla vastuulla". Itsesuojeluvaistokin sanoo: ei kannata jatkaa matkaa.

Marttyyreitako?

On kovin outoa, että **Laato näkee hohdokkaana uskovien viipymisen tuhoontuomituksessa laivassa** - ja jopa sen kanssa hukkumisen. Hän on asettamassa marttyyriin kun-

niakkaan sädekehän jokaisen tässä laivassa syvyyteen painuvan uskovan päähän (millähän raamatullisella perusteella?). Oikea marttyyrius on seurausta uskollisuudesta Jumalan sanalle! Mitä hohtoa siinä on, jos on tottelematon "taivaalliselle äänelle" (Ilm.18:4) ja mikä palkka siitä on tuleva? Eikä siinä ole viisautta: "**Katso, he ovat hyljänneet Herran sanan - mitä heillä on viisautta?**" (Jer.8:9).

Suunnan tarkistusta

Prof. **Osmo Tiililä** muistuttaa: "*Koska se (luterilainen kirkko) ei ole, kuten Rooma opettaa omastaan, sine macula et ruca, sen on alati tarkistettava kulkutietään: ecclesia semper reformanda est*" (Tiililä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt).

Osmo Tiililä: 3.3.1904 – 16.12.1972 (nettikuva).

Kuinka tärkeää tämä "alati tapahtuva tarkistus" on, siitä meille tarjoaa vakavan esimerkin **Vähän Aasian seurakunnat**, Ilm.2-3. "Piispantarkastus" näissä seurakunnissa paljasti vakavia puutteita. **Efeso**: "**olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi...työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta**" (2:4-5). **Sardee**: "**sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut**" (3:1). **Laodikea**: "**koska olet penseä...olen minä oksentava sinut suustani ulos...olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston**" (3:16-17).!

Mahdoton yhtälö

Laaton ongelmaksi muodostuu **heikot perustelut**. Lutherista hän saa vain vaivoin yhteistyökumppanin, vielä työläämpää on kannan perustelu Raamatulla (eikä hän sitä liiemmin yritäkään!). Sanaan pitäytyviltä uskoviltakaan ei saa myötätuntoa. Laaton suhtautuminen kansankirkkoon on **skitsofreeninen**: toisaalta hän näkee sen porttokirkkona ja - **uppoavana laivana**, mutta toisaalta se on kuitenkin oikea Kristuksen kirkko, jossa uskovien on pysyttävä ja riiputtava - **maksoi mitä maksoi**.

Väinö Hotti Valoa ristiltä 2/1998

(nettikuva)

